

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

דוח דירקטוריון

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "הראל עתידית" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2014, אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במרס 2015 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

החברה התאגדה ביום 12 בדצמבר 1999, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, בשם החברה לניהול קופות גמל בע"מ. ביום 24 באוקטובר 2001 שינתה החברה את שמה ל"עתידית קופות גמל בע"מ" וביום 11 באפריל 2010 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות מוחזקות.

החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות").

בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי המבנה בהחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע השינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. במסגרת שינוי המבנה כאמור, הוחלט להעביר לידי הראל ביטוח גם את ההחזקה בהראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ (שהיתה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח), ואשר החזיקה את מלוא הבעלות בחברה האם של החברה וכן בחברות המנהלות של קרנות הפנסיה של הקבוצה ואשר מוזגה בשנת 2010 להראל ביטוח). ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל ביטוח. לשינוי מבני נוסף, המיועד להיכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016, ולמיזוג החברה תוך חיסולה ללא פירוק ראה סעיף 1.8 להלן.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולה 3 קופות גמל הכוללות 10 מסלולי השקעה:

1.1 קופת גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים:

הראל - גילעד גמל - הקופה הוקמה בשנת 1988. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת גילעד גמל לאות לעובדים דתיים בע"מ. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה המנהלת של הקופה. בקופה חמישה

מסלולי השקעה: הראל גילעד גמל כללי- מסלול ברירת המחדל, הראל גילעד גמל כהלכה, הראל גילעד גמל כללי 2 (לשעבר הראל כספת), הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) והראל גילעד גמל אג"ח.

מסלול השקעה "הראל גילעד גמל כללי 2" (לשעבר קופת הגמל "הראל כספת")- מסלול בבעלות החברה אשר הוקם בדצמבר 1999, והחל את פעילותו במרס 2000. ביום 20 בפברואר 2013 אושר על ידי המפקח מיזוג טכני של קופת הגמל "הראל כספת" כמסלול השקעה נפרד בקופת הגמל "הראל גילעד גמל", אשר נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2013. במסגרת שינויים שבוצעו בתקנון "הראל גילעד גמל", שונה שם המסלול ל"הראל גילעד גמל כללי 2".

מסלול "הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)" (לשעבר קופת הגמל הראל ניב בניהול הראל גמל והשתלמות בע"מ)- בהתאם להסכם בין הראל ביטוח להראל גמל והשתלמות בע"מ, שימשה הראל גמל והשתלמות בע"מ עד ליום 30 ביוני 2013 כחברה המנהלת של קופת הגמל ניב. במסגרת בקשות, שהוגשו ביום 14 באפריל, להעברת ניהול מרצון ומיזוג 1-2-2012, אשר אושרו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה") ביום 1 ביולי 2013, עברה קופת הגמל לניהולה של החברה ומוזגה לתוך קופת הגמל הראל גילעד גמל. במסגרת תיקון תקנון קופת הגמל הראל גילעד גמל אשר בוצע בחודש יולי 2013, שונה שם המסלול ל- "הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)".

1.2. קרן השתלמות:

הראל - גילעד השתלמות - הוקמה באפריל 1978. הקופה הינה קרן השתלמות המיועדת לשכירים ועצמאיים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת גילעד גימלאות לעובדים דתיים בע"מ. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה המנהלת של הקופה. בקרן ארבעה מסלולי השקעה: הראל גילעד השתלמות כללי, הראל גילעד השתלמות כהלכה, הראל גילעד השתלמות כללי 2 והראל גילעד השתלמות אג"ח.

מסלול השקעה "הראל גילעד השתלמות כללי 2" (לשעבר קרן ההשתלמות "הראל דיקן") – מסלול בבעלות החברה אשר הוקם בדצמבר 1999, והחל את פעילותו באפריל 2000. ביום 1 ביולי 2013 מוזגה קרן ההשתלמות הראל דיקן מיזוג טכני לתוך קרן ההשתלמות הראל גילעד השתלמות כמסלול השקעה נפרד. זאת, בהתאם לבקשה לביצוע מיזוג טכני אשר הוגשה בחודש ינואר 2013 ואושרה ביום 20 בפברואר 2013. בחודש יולי 2013, שונה שמו של מסלול ההשקעה במסגרת שינויים שבוצעו בתקנון קרן ההשתלמות הראל גילעד השתלמות, לשמה הנוכחי "הראל גילעד השתלמות כללי 2".

1.3. קופה מרכזית לדמי מחלה:

הראל - דקל קופה לדמי מחלה – קופה בבעלות החברה אשר הוקמה בספטמבר 2003 והחלה את פעילותה בדצמבר 2003. הקופה הינה קופת גמל לדמי מחלה המיועדת למעסיקים בלבד.

1.4. הסכמים

לפירוט אודות הסכמים בין החברה לצדדים קשורים ראה פירוט בסעיף 1.3 לדוח הדירקטוריון של החברה לשנת 2014.

1.5. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 30 בספטמבר 2015*:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי 2	480	1,178	1,658
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי 2	1,529	1,080	2,609
הראל - דקל	-	15	15
סה"כ	2,009	2,273	4,282
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל עתידית			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי	11,730	30,930	42,660
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כהלכה	185	693	878
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל אג"ח	51	67	118
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)	9,268	19,852	29,120
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי	4,141	26,348	30,489
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כהלכה	201	2,850	3,051
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות אג"ח	28	114	142
סה"כ	25,604	80,854	106,458
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	27,613	83,127	110,740

* עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.6. פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת ליום 30 בספטמבר 2015:

ראה סעיף 5 להלן.

1.7. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

באסיפה הכללית של בעלי המניות שהתקיימה ביום 15 בינואר 2015, הוחלט להגדיל את ההון הרשום של החברה ב- 800,000 מניות רגילות כך שיהיו סך הכל בחברה 4,000,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ע.נ. כל אחת. בהתאם לאמור עודכן תקנון ההתאגדות של החברה.

1.8. שינוי מבני בחברות המנהלות קופות גמל בהראל השקעות

במסגרת החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה, זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג.

בהתאם לכך מבקשת החברה להתמוזג להראל גמל תוך חיסולה ללא פירוק ולמוזג את קופות הגמל שבניהולה בהתאם לפירוט להלן:

- 1) גילעד גמל תמוזג, מיזוג טכני, לתוך הראל עצמה ותנוהל על ידי הראל גמל.
- 2) גילעד השתלמות תמוזג, מיזוג טכני, לתוך הראל השתלמות ותנוהל על ידי הראל גמל.
- 3) קופת הגמל לדמי מחלה "דקל" תנוהל על ידי הראל גמל.

המיזוג כאמור מיועד להיכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016.

ביום 28 ביוני 2015 אישר דירקטוריון החברה את השינוי המבני כאמור. השינוי המבני כפוף לאישור בית המשפט וכן לקבלת אישורים נדרשים מאת הממונה על שוק ההון במשרד האוצר, רשם החברות ורשות המסים.

1.9. מדיניות תגמול בחברה

בחודש יוני 2015 אישר דירקטוריון החברה מספר עדכונים, לא מהותיים, למדיניות התגמול של החברה, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של החברה. בנוסף, הוחלט להאריך עד ליום 30 בספטמבר 2016 את התקופה לדיון בהתאמת מדיניות התגמול להוראות תזכיר הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), תשע"ד - 2014.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות ומקורות מימון

מאזן החברה ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם בכ- 12,561 אלפי ש"ח, לעומת כ- 11,331 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2014, גידול של כ- 10.8%. הגידול נובע בעיקר מגידול בניירות ערך הסחירים שמקורו בהנפקת מניות שבוצעה בחודש דצמבר 2014.

ההון ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 10,116 אלפי ש"ח בהשוואה לכ- 8,524 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2014, גידול של כ- 19%. הגידול בהון נובע מהנפקת מניות בסך של 1.6 מיליון ש"ח, מרווח של כ- 81 אלפי ש"ח ומקיטון בקרן הון בסך של 89 אלפי ש"ח.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול בכ- 1,189 אלפי ש"ח בהשוואה לכ- 1,285 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 7.5%. הקיטון בדמי הניהול נובע מקיטון בנכסים הממוצעים של הקופות בבעלות החברה מול תקופה מקבילה אשתקד, בשל צבירה שלילית בקופות ומתשואות שליליות.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה

התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של החברה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות החברה:

3.1. כללי

ברבעון השלישי של 2015 נרשמה האטה בצמיחה של הכלכלה העולמית, בשל התמתנות בפעילות הכלכלית בשווקים המתעוררים, לצד התאוששות איטית מהצפוי בשווקים המפותחים.

על רקע חשש ממשבר בסין, לצד נתונים ריאליים נמוכים מהצפי בשווקים המפותחים, במהלך הרבעון נרשמו ירידות חדות בשווקי המניות בעולם, ירידה מחודשת במחיר הסחורות, ופיחות מהיר בחלק מהמטבעות של מדינות השווקים המתעוררים. תשואות האג"ח הממשלתיות בחלק מהמדינות ירדו במהלך הרבעון, אך זאת לאחר העלייה החדה ברבעון הקודם.

הבנקים המרכזיים בגוש האירו וביפן המשיכו במדיניות המוניטרית המאוד מרחיבה, ומספר בנקים מרכזיים אחרים במדינות המפותחות הפחיתו ריבית. למרות ציפיות להעלאת ריבית ראשונה בארה"ב - הבנק המרכזי שם הותיר את הריבית ללא שינוי.

בארה"ב האינדיקטורים הכלכליים במהלך הרבעון השלישי של 2015 היו מעורבים; המשך עלייה בצריכה הפרטית, שיפור בשוק הדיור, יציבות בשוק התעסוקה אך חולשה ביצוא ובענפי התעשייה. בגוש האירו האינדיקטורים החיוביים נמשכו גם ברבעון השלישי והם הצביעו על המשך התרחבות כלכלית, אך לא על האצה משמעותית.

בשווקים המתעוררים התמונה הפכה לשלילית יותר; בסין אינדיקאטורים חלשים מהצפי תרמו לחשש ממשבר כאשר לצד שיפור בענפי השירותים הוחרפה החולשה בענפי התעשייה. מדינות שמשקל יצוא הסחורות בהן גבוה נפגעו בנוסף מהירידה המחודשת במחיר הסחורות (במיוחד רוסיה וברזיל), תוך כדי פיחות המטבעות ואינפלציה.

3.2. התפתחויות במשק הישראלי

החברה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של החברה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

האינדיקאטורים לפעילות הכלכלית ברבעון השלישי היו מעורבים; ההכנסות ממסים, הצריכה הפרטית ושוק העבודה המשיכו להציג תמונה חיובית. מנגד, נמשכה החולשה ביצוא הסחורות ובענפי התעשייה במהלך הרבעון, לאחר ירידה משמעותית ברבעונים הקודמים. על פי ההערכות הראשוניות הצמיחה במהלך הרבעון השלישי תהיה גבוהה בהשוואה לרבעון השני (0.3% בשיעור שנתי).

3.3. שוק המניות

במהלך הרבעון השלישי של 2015 נרשמו ירידות חדות בשווקי המניות בארץ ובעולם. במהלך הרבעון מדד MSCI העולמי ירד ב-8% (הירידה החדה ביותר מאז רבעון שלישי 2011), מדד MSCI של השווקים המתעוררים ירד ב-18% ומדד ת"א 100 ירד ב-8.3% (עליה של 1% מתחילת השנה). העלייה בתנודתיות באה לידי ביטוי במדד ה-VIX (מדד התנודתיות הנגזר ממחירי האופציות על מניות במדד S&P500), שעלה במהלך הרבעון לרמה הגבוהה ביותר מאז 2011. המחזור היומי הממוצע במניות והמיריס עמד על 1.4 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי, בדומה לממוצע שנרשם במהלך המחצית הראשונה של השנה.

3.4. שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון השלישי של 2015 מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.8% (1.5% מתחילת השנה), מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-0.9% (1.4% מתחילת השנה) ומדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-0.7% (1.6% מתחילת השנה). מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 3.5 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי, לעומת ממוצע של 4.7 מיליארד ש"ח ביום במהלך המחצית הראשונה של השנה.

3.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של 9.7 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי של 2015. מתחילת השנה סך הפדיונות הגיע ל-25.3 מיליארד ש"ח. מדובר בשיא שלילי בתעשיית קרנות הנאמנות. מרבית הפדיונות נרשמו בקרנות הכספיות (23.4 מיליארד ש"ח), נוכח התשואה השלילית באפיק.

3.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים עמד בסוף הרבעון השלישי של 2015 על 104 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-12% בהשוואה לסוף שנה 2014 (118.1 מיליארד ש"ח). בלטו לשלילה תעודות הפיקדון שרשמו פדיונות של כ-13.4 מיליארד ש"ח מתחילת השנה, נוכח התשואה השלילית באפיק.

3.7. שוק המט"ח

השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2015 ב-4.1% מול הדולר (לרמה של 3.923), וב-4.4% מול האירו (לרמה של 4.4038), ובכ-2% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל. מתחילת השנה, השקל נחלש ב-0.9% מול הדולר, והתחזק ב-6.8% מול האירו וב-5% מול סל המטבעות של בנק ישראל.

3.8. אינפלציה

על-פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון השלישי של 2015 האינפלציה עמדה על מינוס 0.4% ב-12 החודשים עד מדד אוגוסט, לאחר עלייה של 0.3% במהלך הרבעון השלישי (יוני-אוגוסט). האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד מדד ספטמבר הסתכמה במינוס 0.5%.

3.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי ועמדה על 0.1% במהלך הרבעון השלישי של 2015.

3.10. אירועים מהותיים לאחר פרסום המאזן

במהלך חודש אוקטובר חלה התדרדרות במצב הביטחוני, אשר במידה ותימשך תהווה גורם סיכון פוטנציאלי לצריכה הפרטית ולענפי התיירות והנדל"ן.

4. מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקופות שבניהולה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של החברה, מאז הדוח התקופתי:

4.1. חוקים ותקנות

4.1.1. בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם FATCA (Foreign Account Tax Compliance)

FATCA ("Act"), שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. החוק הרחיב באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית בהן הנחיות ליישום החוק. על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה-IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל-IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה-IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 ביולי 2014.

ביום 8 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים, ובו הודיע כי הגופים המוסדיים נדרשים להיערך ליישום הוראות ה-FATCA עד ליום 1 ביולי 2014, לרבות דיון בדירקטוריון בנושא וקביעת מדיניות ונהלים בהתאם.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה ישראל ל"הסכם שבמהותו", מסוג Model 1, עם ארה"ב בנוגע ליישום FATCA, והיא צורפה לרשימת המדינות המפורסמת באתר ה-IRS (בהתאם להודעה מטעם ה-IRS, יש להתייחס למדינות אלו כאילו כבר חתמו על ההסכם). ההסכם מכיל הקלות משמעותיות בקשר עם יישום החוק.

ביום 4 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים ובו הודיע כי המועד האחרון לביצוע רישום על-ידי גופים פיננסיים ישראלים לפורטל ה-FATCA לצורך קבלת GIIN, הינו יום 22 בדצמבר 2014 או מועד סמוך לו שיימסר על-ידי ה-IRS.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארה"ב לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חוק ה-FATCA – במסגרתו נקבעו הוראות להעברת מידע ממוסדות פיננסיים בישראל ל-IRS, באמצעות רשות המיסים בישראל. **ביום 24 בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך הבהרות** בנוגע להסכם שיחול עד לכניסתה לתוקף של חקיקה בנושא.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח בוצע מיפוי של חברות הקבוצה אשר יהיו כפופות ל-FATCA, מופו הפעולות שיידרשו מכל אחת מחברות אלו על-מנת לעמוד בדרישות החוק וכן בוצע מיפוי הפעילות התפעולית והמיכונית הנדרשת מחברת הביטוח לצורך יישום הוראות החוק וכן מונו Responsible Officers מטעם חברות בקבוצה, לצורך עמידה בדרישות תקנות ה-FATCA.

בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטה של מסמך הבהרות לעניין ההסכם הבין מדינתי עד לכניסתה לתוקף של חקיקה מקומית שתעגן את הוראות ההסכם בחוק ובתקנות לפיו. במסמך קיימות הבהרות לגבי גופים אשר עונים להגדרת מוסד פיננסי (Financial Institution - "ישויות חייבות") וגופים אשר מוחרגים מהגדרה זו ("ישויות פטורות"). בנוסף קיימות הבהרות לגבי חשבונות אשר עונים להגדרת חשבון פיננסי, אשר לגביהם נדרש לבצע תהליכים מסוימים במסגרת החוק ("חשבונות פטורים בישויות חייבות"), וכן חשבונות המוחרגים מהגדרה זו ולכן פטורים ("חשבונות פטורים בישויות חייבות").

ביום 1 ביולי 2015 פורסמה טיוטת חוזר נוספת באותו נושא שחידדה את ההבחנה בין ישויות פטורות לישויות חייבות וכן את הגדרת החשבונות החייבים בדיווח.

כמו כן, הועבר לעיון והערות הגופים המוסדיים, **נוסח תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מספר _____) התשע"ה-2015** שמעגן חלק מהוראות ההסכם הבין מדינתי ומתייחס בין היתר, לדרישת מידע ממוסד פיננסי וכן מציע להטיל עיצום כספי על מוסדות פיננסיים בשל אי זיהוי פרטים או פגם בהעברתם. כמו כן, תזכיר החוק מציע להטיל אחריות פלילית על גוף מוסדי המסייע להתחמק מחילופי מידע לשם אכיפת דיני המס לפי ההסכם הבין מדינתי.

במהלך חודש ספטמבר 2015, הודיע מינהל הכנסות המדינה במשרד האוצר על דחיית מועד הדיווח הראשון לרשות המיסים האמריקאית, אודות תושבים ואזרחים אמריקאים שהינם בעלי חשבונות במוסדות פיננסיים ישראלים. בהתאם להודעה, העברת המידע לארצות הברית תתבצע לראשונה ביום 30 לספטמבר 2016.

ביום 11 באוקטובר 2015 פורסם מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "היערכות ליישום הוראות הסכם FATCA", הכולל הבהרות לעניין ההסכם שנחתם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חקיקת ה-FATCA, בין היתר, לעניין העברת מידע ממוסדות פיננסיים בישראל לרשות המיסים בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל, וזאת עד לכניסתה לתוקף של חקיקה שתעגן את הוראות ההסכם בחוק ובתקנות לפיו. בין היתר, המכתב מסווג ישויות וחשבונות פיננסיים שתחת פיקוח אגף שוק ההון לעניין הוראות ההסכם. כמו כן, המכתב נותן הבהרות והנחיות לעניין תהליך בחינת נאותות (Due Diligence), את הצורך בביצוע הליכי זיהוי ואת משמעות סירובו של גוף מוסדי לפתוח חשבון בשל חוסר שיתוף פעולה במסירת הפרטים הדרושים לתהליך הזיהוי.

4.1.2 **ביום 5 בנובמבר 2015 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 13 והוראת שעה), התשע"ו-2015.** בין השאר נקבע בו כי יבוטל המושג "קופת גמל לא משלמת לקבצה" ולשנות את שם קופת הגמל לתגמולים לגבי כספים שהופקדו לאחר שנת 2008 ל"קופות גמל לחיסכון". כמו כן, ניתנה אפשרות תשלום קצבה מקופת גמל לקצבה באמצעות שילוב של משיכה תקופתית (אנונה) ורכישת ביטוח אריכות ימים ממבטח.

4.1.3 **ביום 24 במרץ 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014.** התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) בחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות בתוקף עד ליום 31 במרץ 2015.

ביום 29 במרץ 2015 פורסם מסמך "הוראות השעה בנוגע למשיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל". במסגרת המסמך נקבע, כי תוקפן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, המאפשרות משיכת כספי תגמולים מחשבונו של עמית בקופת גמל בסכום חד פעמי (משיכה כדן ללא מיסוי) מחשבונות קטנים, בהתאם להוראות הוראת השעה, מוארך עד ליום 30 ביוני 2015 והיא תפקע ביום 1 ביולי 2015.

ביום 6 באוגוסט 2015 פורסם תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12) התשע"ה-2015 לפיו סעיף 23 לחוק יתוקן כך שעמיתים שסך הכספים בחשבונותיהם אינו עולה על 8,000 ש"ח יוכלו למשוך את הכספים. בהתאם לתיקון השר באישור הועדה יקבע את התנאים והמועדים למשיכה כאמור. כמו כן, ניתנה בו סמכות למפקח לקבוע הוראות בדבר זכויות וחובות

עמיתים בקופות גמל, על מנת ליצור אחידות בתקנונים. כמו כן, נקבע כי מעסיק לא יוכל להתנות את שיעור ההפקדות משכר העובד שהמעסיק נדרש להפקיד לקופת גמל למרכיב תשלומי המעסיק, לרבות השיעור משכר העובד שמשולם לרכישת אובדן כושר עבודה מכספי המעסיק ולמרכיב התשלומים בעבור פיצויים, בהפקדה לקופה מסוימת, לסוג מסוים של קופה או לקופה שיבחר העובד מתוך רשימה מסוימת של קופות. כמו כן נקבע כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה על שיעור ההפקדות לקופת הגמל בניגוד להוראות כאמור, יהיה העובד זכאי לשיעור ההפקדות הגבוה מבין השיעורים המרביים שהמעסיק עשוי להפקיד לזכות העובד לפי הוראות הדין או ההסכם, עד לתיקון הדין או ההסכם. כדי לאפשר למעסיקים זמן היערכות נקבע כי תחילתן של הוראות אלו תהיה שישה חודשים מיום פרסום החוק.

ביום 24 בספטמבר 2015 פורסמו טיוטות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים קטנים), התשע"ו - 2015 הקובעות הוראות לעניין התנאים למשיכת הכספים. כמו כן, הטייטה מבקשת לקבוע כי חברה מנהלת של קופת גמל מורשית כאמור תשלח הודעה לעמיתים הזכאים למשוך את כספם בהתאם להוראות החוק בדבר זכאותם ומשמעות הותרת הכספים בקופה לעניין תשלום דמי ניהול.

4.2. הצעת תיקון חוק

4.2.1. **בחודש אוגוסט פורסמה הצעת תקציב המדינה לשנים 2015-2016**, במסגרתה מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 ולקבוע, בין היתר, שסוכן פנסיוני אינו רשאי להעניק שרותי תפעול למעסיק שהוא מקבל ממנו עמלה בעד שיווק פנסיוני לעובדיו; עיגון זכות העובד לקבל ייעוץ חיסכון פנסיוני מבעל רישיון לפי בחירת העובד וכי לסוכן ביטוח האפשרות לבחור בין קבלת עמלת הפצה מגוף מוסדי לבין קבלת תשלום מהלקוח ישירות. כמו כן, מוצע לקבוע כי רק ביצוע עסקה על ידי בעל רישיון תחייב מתן ייעוץ או שיווק פנסיוני.

4.3. תזכיר חוק

4.3.1. **ביום 8 באוקטובר 2015 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-** 2015 אשר מציע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. מטרתו של תזכיר החוק היא לייעל את עבודת הוועדה המייעצת לממונה, בתפקידו כמפקח, על ידי הרחבה והגמשה של הרכב הוועדה והמניין החוקי בדיוניה, ולבטל את חובת הקמת המועצה המייעצת לשר האוצר ולממונה.

4.3.2. **בחודש אוגוסט 2015 פורסם תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015 ו-2016 (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015**, במסגרתו מוצע להפחית את הטבות המס שניתנות על ידי המדינה על הפקדות לחיסכון הפנסיוני, וכן את התקרה שקבועה ביחס לרכישת ביטוח מועדף מפני אבדן כושר עבודה, מארבע פעמים השכר הממוצע במשק לשלוש פעמים השכר הממוצע במשק.

4.4. טיוטות תקנות

4.4.1. **ביום 8 בנובמבר 2015 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ו-2015**. בטייטה מוצע, בין השאר, לתקן את הגדרת "מנהל תיקים" כך שיתאפשר לחוסך להשקיע את כספיו גם באמצעות מנהלי תיקים זרים שהם תושבי מדינת חוץ מאושרת ומורשים לעסוק בניהול תיקים באותה מדינה. כמו כן, מוצע לקבוע כי קופת ביטוח לא תוכל לשמש כקופת גמל בניהול אישי. בנוסף, מוצע לאפשר ניהול של סוגים נוספים של כספים נוסף על הכספים שניתן לנהל כיום. עוד מוצע להגביל את הפקדותיו של העמית בכל חשבונותיו של העמית בקרנות השתלמות אשר מנוהלים בקופות גמל בניהול אישי לארבע פעמים הסכום הקובע. מוצע להוסיף רשימת מוצרים בהם ניתן להשקיע וכן לעדכן את הכללים להתרת הוצאות הנובעות מהשקעה של החוסך בתעודות סל וקרנות נאמנות בתנאי שהמנפיק אינו צד קשור למנהל התיקים או לחברה המנהלת.

4.4.2. **ביום 24 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) (תיקון), התשע"ו-2015** המבקשת לתקן את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 בעקבות הערות שהתקבלו במשרד הממונה של שוק ההון ביטוח וחסכון ועל מנת להקל על תהליך יישום התקנות. התקנות מסדירות את אופן העברת דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל ממעסיקים לגופים מוסדיים, ובין השאר, מחייבת העברת דיווח ממוכן במבנה אחיד שקבע הממונה. בנוסף, התקנות מחייבות גופים מוסדיים להעביר היזון חוזר בגין כל דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל. בהתאם לטייטה התקנות

ייכנסו לתוקף באופן מדורג בהתאם למספר העובדים שיש למעסיק (ינואר 2016: 50 עובדים, יולי 2016: 50-30, ינואר 2017: כלל המעסיקים) כמו כן הטייטה מציעה לתקן את משכי הזמן שנקבעו להעברת היזונים חוזרים.

ביום 9 ביוני 2015 פורסמה טיוטת חוזר "תשלומים לקופת גמל" המהווה נדבך משלים להוראות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד – 2014, בעניין אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל ובעניין אופן העברת דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל. הטייטה מציעה לקבוע, בין היתר, כי חברה מנהלת תודיע למעסיק שלא מסר לה את הפרטים שעליו למסור לה במועד הפקדת תשלומים ובעת הפסקת הפקדת תשלומים, הקבועים בתקנות, באופן הנדרש, תודיע לו, כי הדיווח על הפקדת התשלומים לקופת הגמל אינו עומד בהוראות התקנות. כמו כן, חברה מנהלת תאסוף מידע לגבי מעסיקים שלא העבירו דיווח מתוקן לקופת הגמל, ותעבירו, לממונה, במועדים שיקבעו על ידו.

ביום 23 במרץ 2015 פורסם מסמך שעניינו "שאלות ותשובות ממשק מעסיקים" המכיל קובץ אקסל בו מפורטות תשובות לשאלות שהועברו לממונה מגורמים שונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לצורך היערכות לקראת כניסתו לתוקף של החוזר לעניין ממשק מעסיקים, ביום 1 בינואר 2016. המסמך מהווה בסיס לכללי מערכת של המסלוקה הפנסיונית המרכזית שיפורסמו בהמשך והוא צפוי להתעדכן ככל שתתקבלנה הערות ושאלות נוספות הקשורות ליישום ממשק מעסיקים.

ביום 23 באוגוסט מסמך נוסף שעניינו "שאלות ותשובות ממשק מעסיקים" אליו צורף קובץ מעודכן המפרט תשובות לשאלות שהועברו לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון בנושא ממשק מעסיקים.

ביום 18 במאי 2015 פורסם חוזר מבנה אחיד – ממשק מעסיקים – תיקון בו עודכן קובץ האקסל המצורף לחוזר שעניינו ממשק מעסיקים.

בהמשך לכך, **ביום 30 ביוני 2015, פורסם חוזר נוסף בעניין ממשק מעסיקים – עדכון המעדכן נספחים נוספים בחוזר.**

4.4.3. **ביום 20 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו-2015.** הטייטה מבקשת לאחד את הוראות הצווים הקיימים לכדי מסגרת אחת המותאמת להתפתחויות שחלו ברגולציה הבינלאומית במאבק בהלבנת הון ובמימון הטרור ולהוראות החלות על גופים פיננסיים המפוקחים על ידי רשויות פיננסיות אחרות.

4.4.4. **ביום 10 בספטמבר 2015 פורסמו טיוטת תקנות משלימות לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו: טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (הגשת בקשה), התשע"ה-2015, טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (מועדים לקליטת בקשה ורישום הערה), התשע"ה-2015, טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (מתן הודעות ומועדים למסירתן), התשע"ה-2015, טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (בחירה בדבר העברת הסכום ממרכיב הפיצויים), התשע"ה-2015.** במסגרת התקנות מוצע לקבוע הוראות לעניין מועדי קליטת בקשה לרישום פסק דין לחלוקה בגוף המשלם, הפרטים שיש לצרף לבקשה לרישום, הוראות לעניין משלוח דיווחים לבני זוג לשעבר להם משולמת קצבה, משלוח הודעות על זכאות לכספי פיצויים והודעה לגוף המשלם על בחירת בן הזוג לשעבר לעניין כספי הפיצויים.

4.4.5. **ביום 29 ביולי 2015 פורסמו טיוטות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009 ולתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ט-2009.** הטייטה מציעות, בין היתר, לערוך תיקונים בתקנות כך שלעניין רכישה ומכירה של ניירות ערך, יתקיים הליך תחרותי בין 8 משתתפים לפחות, ההליך ייערך בנפרד לכל אפיק השקעה בניירות ערך כפי שיוגדר על ידי החברה המנהלת ומשקיע מוסדי לא יהיה רשאי למכור או לרכוש ניירות ערך, באמצעות צד קשור או באמצעות תאגיד בנקאי המתפעל את כספי העמיתים המנוהלים בחברה. כמו כן, החזקה של נייר ערך, תעשה לפי הליך תחרותי שיתקיים לפחות אחת לשלוש שנים, בין חמישה משתתפים לפחות. בנוסף, מוצע כי תשלום עמלה בגין סליקה של ניירות ערך לא ייגזר כשיעור באחוזים מהיקפה הכספי של פעולת רכישה/ מכירה בודדת, אלא יגבה לפי המבנה המקובל בשווקים המפותחים בעולם.

4.5 חוזרים

4.5.1. **ביום 1 בנובמבר 2015 פורסם חוזר דוח תקופתי של חברות מנהלות** שמטרתו לעדכן את דוח עסקי תאגיד ודוח דירקטוריון הכלולים בדוח התקופתי של חברות מנהלות, כך שיהיו ממוקדים, עדכניים ובמבנה אחיד. בנוסף, בחוזר זה נכללת הוראה לגבי דיווח לממונה במקרה בו התגלתה טעות מהותית בדוחות הכספיים של חברה מנהלת.

- 4.5.2. **ביום 7 באוקטובר 2015 פורסם חוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים - תיקון**, בו נקבע, בין השאר כי תגמול של דירקטור שאינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי ותגמול יושב ראש דירקטוריון, לא יכללו רכיב משתנה; גוף מוסדי יישא בעלויות העסקת עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בהתאם להיקף המשרה, הסמכות והאחריות באותו גוף, אך לא בעלויות בשל כהונתו בתאגיד אחר, וכן כי מדיניות התגמול תקבע גם בהתחשב באסדרות צפויות שפורסמה הטייטה שלהן, לרבות תזכירי חוק, וכן עמדות המפקח הרלוונטיות כמו כן, מוצע לקבוע הוראות לעניין השבת כספים לגוף המוסדי, ששולמו לבעל תפקיד מרכזי כרכיב משתנה.
- 4.5.3. **ביום 21 בספטמבר 2015 פורסם חוזר שעניינו ביצוע פעולות על ידי גוף מוסדי עבור מעסיק** הקובע הוראות לעניין הרשאות מעסיק לגורם מתפעל מטעמו, לקבל מידע ולבצע פעולות במוצרים פנסיוניים ובתוכניות ביטוח בעבור עובדיו.
- 4.5.4. **ביום 16 בספטמבר 2015 פורסם חוזר שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל** אשר מחליף חוזר קודם באותו עניין וקובע כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל בניהולו, מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים (אפשרות לבחירה בין שני מודלים: מודל ראשון עד גיל 50, בין גיל 50 ל-60 ומעל גיל 60 ומודל שני אוכלוסיות בטווח גילאים של 5-10 שנים), בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר. כמו כן, ניתן לנהל בקופת גמל מסלולי השקעה מתמחים בהתאם למפורט בחוזר. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות לעניין התאמת שם מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול, פרסום רשימת מסלולי ההשקעה באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון; הוראות לעניין שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה; וכן הוראות לעניין חריגה ממדיניות השקעה תקנונית. בנוסף, פורסמה רשימת מסלולי השקעה מעודכנת הקובעת מדיניות השקעה תקנונית אחידה למסלולי השקעה המתמחים.
- ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם מכתב למנהלי הגופים המוסדיים** הקובע הנחיות לאופן הדיווח על שינוי מדיניות במסגרת הדיווח החודשי לממונה, ולאופן פרסום והצגת תשואה עבור מסלול השקעה שמדיניותו שונתה, וכן הנחיות בדבר אופן הדיווח של גופים מוסדיים במערכת אותות עבור מסלול כאמור.
- ביום 8 ביולי 2015 פורסם מכתב למנהלי החברות המנהלות של קופות גמל שעניינו "התאמת תקנוני קופת גמל לחוזר מסלולי השקעה"**. למכתב צורף נוסח תקנון תקני לקופות גמל שעל גביו נדרשות החברות המנהלות קופות גמל להגיש לאישור הממונה את התיקונים הנדרשים בתקנוניהן אגב יישום הוראות חוזר "מסלולי השקעה בקופות גמל". החברות המנהלות רשאיות לסטות מנוסח התקנון האמור, תוך סימון התיקונים בהם הן מעוניינות על גבי הנוסח האמור.
- 4.5.5. **ביום 6 לספטמבר 2015 פורסם פרק 3 בחוזר המאוחד שעניינו דיווח לממונה על שוק ההון** אשר מקבץ את כל הוראות הדיווח לממונה על שוק ההון, בין אם חובת הדיווח היא במישרין לממונה על שוק ההון ובין אם היא באמצעות אתר האינטרנט של הגוף המוסדי.
- 4.5.6. **ביום 6 באוגוסט 2015 פורסם חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון המחליף חוזר קודם** באותו נושא. במסגרת החוזר, נעשו התאמות למשווקים הפנסיוניים שהם עובדי הגוף מוסדי, בעיקר בכל הקשור לפניה למערכת הסליקה הפנסינית. בין השאר, נקבע כי משווק רשאי לפנות לגוף מוסדי לקבלת מידע באופן חד פעמי לפי נספח א', באמצעות המסלקה וכן נקבעו מקרים שהוא רשאי לעשות כן וללא צורך בצירוף העתק מסמך מזהה של הלקוח. בנוסף, הורחבה תחולת ייפוי הכוח לתכניות ביטוח מפני סיכון מוות או מפני סיכון אובדן כושר עבודה.
- 4.5.7. **ביום 22 ביולי 2015, פורסם חוזר שעניינו "אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל"** שמטרתו להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתי קופת הגמל ומעסיקיהם על העברת ניהול.
- 4.5.8. **ביום 7 ביולי 2015, פורסם חוזר שעניינו "דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של החברות המנהלות-עדכון"**, אשר מעדכן חוזר קודם באותו נושא וקובע כי בדיווחים הנלווים לדוחות הכספיים השנתיים יעבירו גופים מוסדיים מידע נוסף ביחס לעמיתים ולמבוטחים. המידע יסווג, בין היתר, בהתאם לקבוצות הגיל של העמיתים, כך שתמונת המצב בשוק החיסכון הפנסיוני תהיה מבוססת על מאפייני המבוטחים. במסגרת החוזר נוספו הוראות לעניין המידע אותו תדווח חברה מנהלת, לגבי קרן פנסיה חדשה מקיפה שבניהולה; לגבי כל קופת גמל לא משלמת לקצבה ולגבי כל קופת גמל לתגמולים שבניהולה; וכן לגבי כל קרן השתלמות שבניהולה. כמו כן, נקבע כי חברה מנהלת תוודא את שלמות ונאותות הנתונים המדווחים טרם שליחתם.
- 4.5.9. **ביום 24 ביוני 2015, פורסם חוזר שעניינו הפקדת כספים במעמד עצמאי לקופת גמל בניהול אישי** הקובע כי בקופת גמל בניהול אישי ניתן לנהל כספים של עמית עצמאי שהופקדו לקופת גמל לקצבה, בסכום שנקבע בחוזר, ובלבד שהתקיימו תנאים מסוימים הקבועים בחוזר.

- 4.5.10. **ביום 23 ביוני 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו מסמך ההנמקה**, אשר קובע נוסח אחיד למסמך ההנמקה שיימסר ללקוחות על-ידי יועץ או סוכן שיווק פנסיוני אגב הליך שיווק או ייעוץ פנסיוני. החוזר קובע, בין היתר, באילו מקרים יידרש בעל רישיון להעביר ללקוח מסמך הנמקה מלא, מסמך הנמקה ממוקד או סיכום שיחה; כי מסמך ההנמקה יכלול הצהרה של הלקוח המאשר שנמסר לו המסמך, ובמקרה של מסמך הנמקה מלא יידרש בעל הרישיון לפנות למסלקה לצורך בירור המוצרים הפנסיונים של הלקוח. בנוסף, נקבע כי פעולה שאינה מתבצעת פנים מול פנים, תתאפשר בהתאם לשיקול דעתו של בעל הרישיון ולאחר שהסביר ללקוח את חשיבות הליך השיווק או הייעוץ הפנסיוני והשפעתו על הלקוח. חובת פנייה למסלקה לפני הליך שיווק נכנסה לתוקף ב-1 בנובמבר 2015 והפורמט החדש של מסמך ההנמקה ייכנס לתוקפו ביולי 2016.
- ביום 10 בנובמבר 2015 פורסם תיקון לחוזר מסמך הנמקה** לפיו חובת שימוש במסלקה לצורך בירור זהות המוצרים שבידי הלקוח במידה ונדרש מילוי מסמך הנמקה מלא עודכן ליום 1 בדצמבר 2015.
- 4.5.11. **ביום 14 ביוני 2015 פורסם חוזר שעניינו דוח שנתי על יישום הוראות הדין על ידי הגופים המוסדיים-תיקון**, אשר מטרתו לתקן חוזר קודם באותו עניין ולהחליף את נספח א' לחוזר יישום הוראות הדין. הנספח המעודכן כולל גם דיווח בנושאים בתחום הביקורת הפנימית, תכנית ציות, אכיפה פנימית והלבנת הון.
- 4.5.12. **ביום 28 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית** אשר מתקן ומחליף את חוזר קודם באותו נושא. החוזר קובע את חובת ההתחברות למערכת סליקה פנסיונית מרכזית והגורמים אשר יערכו את ההכנות הדרושות להתחברות; כי המשתמש יישא בעלויות ההתחברות ודמי השימוש בהתאם להוראות המפקח; וכן את הפעולות שיבוצעו באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית על-ידי גוף מוסדי ועל-ידי בעל רישיון. החוזר יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון החל מיום 1 בינואר 2016.
- 4.5.13. **ביום 28 במאי 2015 פורסם חוזר שעניינו תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית** המתקן ומעדכן חוזר קודם באותו נושא. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות לגבי דמי שימוש שאישר הממונה לגבות ממשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.
- 4.5.14. **ביום 12 במאי פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא החזקה מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד**. החוזר קובע כי משקיע מוסדי או קבוצת משקיעים שעקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב, הפכו לשולטים בתאגיד לווה או למחזיקים מעל 20 אחוזים מאמצעי השליטה של תאגיד לווה, יהיו רשאים להמשיך ולשלוט או להחזיק בשיעור כאמור, לפי העניין, בהתקיים התנאים המפורטים בחוזר.
- 4.5.15. **ביום 12 במאי פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום הדין בהשתתפות גופים מוסדיים בעסקאות וסינדיקציה**. עסקאות אלו הן עסקאות מורכבות ובהיקפים גדולים, כאשר עם השנים, גדל חלקם של הגופים המוסדיים המשתתפים באותן עסקאות. לאור המורכבות הרבה של העסקאות, קובע החוזר את הכללים להשתתפות גוף מוסדי בהן, תוך התייחסות למספר סוגיות שונות שמאפיינות עסקאות כאלו. כך למשל, אפשרות קיומם של ניגודי עניינים בין מארגן העסקה לבין שאר המלווים בעסקה, דרישה מהגוף המוסדי לקבל מידע טרם ההתקשרות בעסקה, דרישות מינימום מצד המארגן על מנת להתמודד עם הסיכון המוסרי הקיים ביחס למעורבותו בעסקה ותפקידיו מתוקף היותו מארגן העסקה.
- 4.5.16. **ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים**, אשר דן בתנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן הלוואה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2016.
- 4.5.17. **ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים** אשר מטרתו לקבוע הוראות לעניין הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, תנאים להסתמכות על ערבות, הנחיות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרת תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.
- 4.5.18. **ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו הלוואות ממונפות**. במסגרת החוזר נקבע, כי ועדת השקעות תדון לפחות אחת לשנה במדיניות הגוף המוסדי ביחס להלוואות ממונפות ובמצב התיק הכולל של ההלוואות הממונפות, וכן נקבעו הנושאים לגביהם יינתן לה דיווח אחת לשנה. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2015.
- 4.5.19. **ביום 10 במאי 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי**, אשר קובע את אופן הדיווח, שעל גוף המשתתף בהסדר חוב במסגרתו בוצע שינוי בתנאי החוב

המקוריים, למפקח על השתתפותו בהסדר. תחילתן של הוראות החוזר החל מהדיווחים בגין הרבעון השני של שנת 2015. **ביום 19 באוגוסט 2015 פורסם מכתב למנהלי הגופים המוסדיים** במסגרתו נדחה מועד ההגשה הקרוב של הדוח אודות הסדרי חוב שבמסגרתם בוצע שינוי בתנאי החוב המקוריים בהתאם לחוזר ליום 6 באוקטובר 2015.

4.5.20. **ביום 6 במאי 2015 פורסם חוזר בנושא מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני.** חוזר זה קובע מבנה של "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, מעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות המתבצעות ביניהם, תוך הבטחת שמירה והעברת מידע שלם ומדויק והסדרת המבנה והתוכן. בנוסף, חוזר זה קובע את הנסיבות שבהתקיימותן יהא בעל רישיון וגוף מוסדי מחויב להעביר את המידע הנדרש, ביחס לכל ממשק וממשק.

ביום 2 באפריל 2015 פורסמה טיוטת כללי מערכת בנושא שירותי ניסוי ותמיכה בהפעלת והטמעת הממשקים המפורטים בחוזר. במסגרת הסדרת הליכי ההפעלה וההטמעה, הורה אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון לחברת סוויפט בע"מ להעמיד לרשות המשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שרותי ניסוי ותמיכה בהתארגנות מקדימה להחלת ממשקים חדשים ולבדיקת ממשקים קיימים עקב עדכונים במערכות המחשב אצל גוף מוסדי או עקב עדכון ממשקים. החברה הצטרפה לשירות ניסוי ותמיכה בתשלום.

ביום 2 באוגוסט 2015, פורסמה טיוטת חוזר המוסיפה על הנספחים הקיימים נספח ממשק ניוד, המפרט מבנה אחיד להעברת המידע הנלווה לתהליך העברת כספים.

ביום 17 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטה לנספח נוסף לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים השוק החיסכון הפנסיוני המעדכנת את ממשק אירועים ומוסיפה מבנה אחיד, בין השאר להצטרפות לקופות גמל או לקרן פנסיה ועדכון מוטבים.

4.5.21. **ביום 27 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי".** מטרת החוזר הינה לקבוע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. מועד תחילת הוראות החוזר הינו ביום 1 בינואר 2016.

4.5.22. **ביום 20 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו כללים למתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת הקבוע כי מתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת למי שיש לו היתר שליטה בחברה מנהלת או למי שיש לו היתר שליטה במבטח בעל רישיון כאמור בסעיף 15(א) לחוק הפיקוח על הביטוח המנהל גם קופת גמל שאינה קופת גמל משלמת לקצבה, יינתן בכפוף לכך שניהול הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת הנרכשת יועברו לידי חברה מנהלת שבה שולט הרוכש, תוך 90 ימים ממועד הרכישה של החברה המנהלת הנרכשת, כך שהרוכש ישלוח בחברה מנהלת אחת. הוראות חוזר זה יחולו על הליכי רכישה של חברה מנהלת שהחלו לפני 11 בספטמבר 2014, שלא הסתיימו לפני מועד זה.**

4.5.23. **ביום 14 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני",** אשר מטרתו להסדיר את דיווחי הגופים המוסדיים אודות דמי הניהול המוצעים למצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי הניהול שמוקם במשרד האוצר, שיאפשר לחוסכים להשוות בין שיעורי דמי הניהול המוצעים לקופות הגמל השונות. במסגרת החוזר, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין שיעור דמי ניהול למצטרפים חדשים, שינוי הנתונים המדווחים, החובה להעביר לממונה כתובת דוא"ל לצורך יצירת קשר עבור עמיתים המעוניינים להצטרף לקופת הגמל וכן חובת גוף מוסדי לפעול ליצירת קשר עם עמית אשר פנה באמצעות כתובת זו, לא יאוחר מ-10 ימי עסקים לאחר קבלת הפנייה כאמור. הוראות החוזר יחולו על גופים מוסדיים, החל מיום פרסומו.

4.5.24. **ביום 1 באפריל 2015 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "חוזר גופים מוסדיים ברמת הנכס הבודד",** אשר מבטל את חוזרים קודמים באותו עניין ומטרתו לעדכן את הוראות הדיווח לממונה בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו. במסגרת החוזר נוספו, בין היתר, שינויים בנספח ההסברים לאופן מילוי הדוח וכן שונו ההוראות לעניין אופן הדיווח לממונה. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים החל מהדיווחים בגין הרבעון השלישי של שנת 2015. עם זאת, חברה מנהלת של קופת גמל ענפית לא תגיש לממונה דיווח בגין רשימת נכסי הנוסטרו שלה.

4.5.25. **ביום 1 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי- תיקונים"** אשר מבטל חוזר קודם באותו עניין. במסגרת החוזר, נקבע כי הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח תצורפנה החל מתקופת הדיווח השנייה שבגינה נשלח הדוח לעמית או למבוטח במתכונתו החדשה, ולא החל מתקופת הדיווח הראשונה שבגינה נשלח הדוח במתכונתו החדשה. הוראות החוזר יחולו מיום פרסומו.

- 4.5.26. **ביום 24 במרס 2015 פורסם חוזר שעניינו "הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל"**, אשר קובע נוסח אחיד לטופס הצטרפות לקרן פנסיה ולקופת גמל, את תוכן המידע שחברה מנהלת נדרשת למסור לעמית המצטרף, וכן כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה בהן עמית לא פעיל לקרן הפנסיה אליה הוא מצורף, במטרה להבטיח את שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכוניותו בקרן פנסיה אחת. הוראות החוזר יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות ועל חברות מנהלות של קופות גמל, ויחלו ביום 1 בינואר 2016. עם זאת, תחילתן של ההוראות לעניין העברת כספים של עמיתים לא פעילים בין קרנות פנסיה אגב הצטרפות, ביום 1 ביוני 2016.
- 4.5.27. **ביום 20 בספטמבר 2015 פורסם מכתב למנהלי קרנות הפנסיה וקופות הגמל** במסגרתו נמסר כי בכוונת האוצר לפרסם טיוטת תיקון לחוזר כמו גם לדחות את מועד תחילת החוזר לתחילת שנת 2017.
- 4.5.28. **ביום 18 במרס 2015 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי- תיקון"** המתקן את הוראות חוזר 2014-9-12 שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי". בהתאם לתיקון, גוף מוסדי יהיה רשאי להציג במסגרת הדוח לעמית לשנת 2014 והדוחות הרבעוניים לעמית בשנת 2015 את שיעורי דמי הניהול מהחיסכון בהתאם להוראות חוזרי הדיווח השנתי, אשר קדמו לחוזר ולא בהתאם להוראות החוזר.
- 4.5.29. **ביום 8 במרס 2015 פורסמו סימנים בחוזר המאוחד, בעניין "מדידת נכסים"**. במסגרת פרקים אלו נכללים, בין היתר עקרונות לעריכת דוח כספי: פירוט העקרונות לעריכת דוח כספי של גוף מוסדי והעקרונות לעריכת דוח כספי של קופת גמל וקרן פנסיה, וכן הוראות לעניין המועד לעריכת הדוח הכספי. מועד כניסתם לתוקף של חלקים אלו בקודקס הינו ביום 1 באפריל 2015.
- 4.5.30. **ביום 4 במרס 2015 פורסם חוזר "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי"** המעדכן את המידע המינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. בין השאר, החוזר קובע כי יפורסם מידע מפורט בדבר תגמול שמציע גוף מוסדי לבעל רישיון בעד עמידה בתנאי קידום מכירות, ובכלל זה: התנאים לקבלת תגמול, מהות התגמול, פרוט המוצרים הפנסיוניים שלגביהם מוצע התמריץ והמועדים הרלוונטיים למכירת המוצרים הפנסיוניים. מידע כאמור יעודכן לפחות שלושה ימי עסקים לפני מועד הצעת התגמול וימשיך להיות מוצג באתר האינטרנט עד שנה ממועד קביעת הזוכים. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 ביוני 2015.
- 4.5.31. **ביום 26 בפברואר 2015, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין דוח חודשי של קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח** שנועד לעדכן, לאחד ולהסדיר את מתכונת הדיווח החודשית לגופים מוסדיים ולשפר את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. תחילתן של רוב הוראות החוזר החל מהדיווח החודשי בגין חודש יוני 2015.
- 4.5.32. **ביום 19 בפברואר 2015 פורסם חוזר שעניינו דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות החוסכים**, שמטרתו להתאים את הוראות הדיווח על ההוצאות הישירות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008, שבוצע בשנת 2014. החוזר קובע הוראות, בין היתר, לעניין מבנה הדיווח ומתכונתו ולעניין אופן הדיווח. כמו כן, החוזר קובע כי גוף מוסדי יציג את הדיווח כאמור למשך שנתיים ימים ממועד פרסומו של כל דיווח, כאשר התקופה הראשונה שתוצג לפי חוזר זה היא התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014. הדיווחים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מוצגים על-פי החוזרים הקיימים, וחוזרים אלה יבטלו ביום 1 בספטמבר 2016. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת לגבי קופות גמל בניהול אישי שבניהולה ולמעט קרנות ותיקות.
- 4.5.33. **ביום 26 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה**. מטרת החוזר היא לעדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, לשם חיזוק השקיפות, הרלוונטיות והשלמות של המידע הכלול בו, וכן לקבוע דרישת דיווח מידי לממונה במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.
- ביום 15 בפברואר 2015, פורסם חוזר בעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות - תיקון** בו נקבע כי בחינת הספים הכמותיים בנדבך הכמותי תתבצע החל מהדוח התקופתי לשנת 2015 ובדוח התקופתי לשנת 2014, רף המהותיות ייקבע בהתאם לשיקול דעתה של החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל.
- ביום 20 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטת חוזה שעניינה הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות**. הטיוטה מבקשת להחליף חוזרים קודמים באותו עניין ולהוסיף, בין היתר, הוראה לעניין עריכת הדוח הכספי של קופת גמל על ידי הקופה הממוזגת בעת מיזוג בין קופות גמל או קרנות פנסיה.

4.5.34. ביום 25 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות-עדכון, ומטרתו, בין השאר, להוסיף חובות דיווח ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה חברה מנהלת מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה. הוראות החוזר חלות על כל החברות המנהלות החל מהדיווחים בגין שנת 2014 ואילך.

4.5.35. ביום 5 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו נקבעו תיקונים לחוזר הקיים בנושא, וביניהם - חובת צירוף צילום תעודת זהות לבקשת עמית להעברת כספים; הודעת דחייה תועבר בתוך חמישה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה ותכלול את כל הנימוקים לדחייה; בקשת עמית לא פעיל תפקע בתוך 60 ימים אם לא התקבלה חתימת העמית; באיחור בהעברת הכספים יש להעביר פירוט לגבי גובה היתרה הצבורה והתשואה עד למועד ההעברה בפועל; חובת משלוח הודעת דרישה - על ידי הקופה המקבלת - במקרה שבו על קופה מעבירה לשאת בהפרש שבין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, הגבוה מריבית הפיגורים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 ביולי 2015.

4.6. טיוטות חוזרים

4.6.1. ביום 11 באוקטובר 2015 פורסמה טיוטת חוזר ניהול סיכונים אבטחת מידע בגופים מוסדיים המעדכנת את הוראות חוזר קודם באותו נושא. הטיוטה יוצרת, בין היתר, פלטפורמה לפעילות דיגיטלית מלאה מול לקוחות, מאפשרת שימוש במחשוב ענן ומרחיבה את ההיבט הרגולטורי בתחום הסייבר. כמו כן, הטיוטה מסדירה את פעילות הממשל התאגידי הקשורה להיבטי סיכונים אבטחת מידע וסייבר.

4.6.2. ביום 21 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטת חוזר תנאים לשליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת של קופת גמל נוספת. מטרת הטיוטה היא לקבוע כללים לפיהם יינתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת לחברה בעלת היתר שליטה קיים. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע כי בעל היתר שליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה יהיה רשאי לקבל היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת של קרן פנסיה אחרת ובעל היתר שליטה בחברה מנהלת או בחברה מנהלת של קרן פנסיה המנהלת גם קופת גמל שאינה משלמת לקצבה, יהיה רשאי לקבל היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת אחרת, זאת לתקופה קצובה, בכפוף לכך שבתוך 90 ימים ממועד הרכישה יועברו הנכסים המנוהלים על ידי החברה הקיימת ועל ידי החברה הנוספת לניהולה של חברה מנהלת אחת או חברה מנהלת של קרן פנסיה אחת, לפי העניין, ורשיונה של החברה האחרת יבוטל. נוסח הטיוטה כפי שפורסם עשוי לחייב את החברה לבצע שינויים ארגוניים נוספים מעבר לשינוי המבני המפורט בסעיף 1.8 לדוח זה. החברה מצויה בדיונים עם נציגי הממונה בנוגע לכך.

4.6.3. ביום 16 בספטמבר 2015 פורסמה טיוטה לנספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור המפרט הוראות שיש לנהוג על פיהן בעת ישוב תביעות.

4.6.4. ביום 5 באוגוסט 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה "בקורות על הדוח החודשי – עדכון" אשר מציעה לעדכן חוזר קודם באותו עניין בכל הנוגע לבקורות שמבצעים גופים מוסדיים על הדוחות החודשיים טרם דיווחם לממונה, בהתאם לשינויים שחלו בחוזר גופים מוסדיים 2015-9-9 שעניינו "דוח חודשי לגבי קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח".

4.6.5. ביום 7 ביולי 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (הלוואות למבוטחים ולעמיתים) שמטרתה הסדרת אופן העמדת הלוואות הניתנות על ידי גופים מוסדיים למבוטחים ולעמיתים כנגד כספי החיסכון הצבורים שלהם, הבטחת התאמתן של הלוואות אלו למדיניות ההשקעה של הגוף המוסדי ובחינת מידת כדאיות ההשקעה באפיק זה, יצירת מנגנונים נאותים לבחינת רמת הסיכון של הלוואה הבודדת ותמחורה באופן התואם את רמת הסיכון שלה ואת מחיר השוק, והבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים להעמדת הלוואות מסוג זה על ידי הגוף המוסדי.

4.6.6. ביום 4 במאי 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה הפקדת כספים של עמית עצמאי, שאינם כספים שהופקדו בשל הכנסת עבודה, לקופת גמל בניהול אישי. בטיוטה נקבע כי, הכספים כאמור שניתן יהיה להפקיד בקופת גמל בניהול אישי יהיו, בסכום שאינו עולה על פעמיים מכפלת סכום הקצבה המזערי במכפיל ההמרה להון (כהגדרתו בפקודת מס הכנסה), בכפוף לתנאים הקובעים בטיוטה.

4.6.7. ביום 16 במרץ 2015 פורסמה טיוטת חוזר העברת מניות של חברה מנהלת לידי שולט בחברה מנהלת שמטרתה לקבוע כללים עבור תהליכי העברת שליטה שהחלו לפני מועד תחולת סעיף 19(ב1) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 הקובע כי למי שיש היתר לשלוט בחברה מנהלת של קופת גמל, לא יינתן היתר נוסף לשלוט אלא על פי כללים שקבע הממונה. תחילתן של חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יהיה מיום פרסומו.

4.6.8. ביום 4 בינואר 2015 פרסם המפקח טיוטה שניה של החלקים הרלוונטיים לממשל תאגידי בתחום ההשקעות בחוזר המאוחד וטיטוט חוזר שעניינה ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות. הטיטוטות מציעות להוסיף הוראות לעניין העמדת אשראי אגב השקעות, המפרטות קריטריונים למדיניות העמדת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין אישור מראש והקצאה של העמדת אשראי במסגרת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין מינוי ועדת משנה לוועדת אשראי וכשירות למינוי לוועדת המשנה לאשראי והרכבה. הוראות הטיטטה, ככל שתתקבל כמחייבת, תחילתן ביום 1 במרס 2015.

בעקבות הערות שהתקבלו, פורסמה ביום 31 במאי 2015 טיוטת חוזר לעניין ממשל תאגידי בהשקעות (הלוואות מותאמות) המצרפות טיוטה שניה של תיקון חוזר "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות" לעניין תפקידי הדירקטוריון וועדת השקעות בכל הקשור להלוואות מותאמות ולעניין מינוי ועדת משנה לאשראי וכן טיוטה שניה של תיקון ההוראות הנוגעות למינוי וועדת אשראי פנימית, הרחבת תפקידי יחידת בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים המופיעות בחוזר המאוחד.

4.7 הנחיות והבהרות

4.7.1. ביום 3 בספטמבר 2015 פרסם מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו "חובות גוף מוסדי לעניין הלבנת הון בהתייחס להליך גילוי מרצון", אשר מטרתו להעלות את המודעות בקרב גופים מוסדיים לעניין הליך גילוי מרצון. גוף מוסדי נדרש לוודא כי בעת קיומה של אינדיקציה לגבי פעולה בלתי רגילה הקשורה בהליך גילוי מרצון, ובכלל זה פעולה שנראה כי מטרתה לעקוף את חובת הדיווח שנקבעה בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001, יילקחו בחשבון ביחד עם כל מידע רלוונטי אחר, גם תבחינים הכלולים ברשימת הדגלים האדומים, אשר פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון וכן לעדכן את נוהלי הנוגעים להלבנת הון בהתייחס להליך גילוי מרצון.

4.7.2. ביום 3 במאי 2015 פורסמה הוראת ממונה בנושא ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. התרגיל התקיים ביום 13 באוקטובר 2015 ונערך במתכונת מורחבת, בהשתתפות גופים מוסדיים ואגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. להוראת הממונה צורף נספח המפרט את היקף התרגיל, תהליכים עסקיים הדורשים התייחסות וכן תרחיש האירוע. כמו כן, יהיה על הגופים המוסדיים למלא דו"ח בקרה עד ליום 20 בנובמבר 2015.

4.7.3. ביום 11 במרס 2015 פורסמה הנחיה לביצוע תרחישים במוצרי החיסכון הפנסיוני, אשר מטרתה יצירת תרחישים אחידים, לצורך הערכה וכימות ההשפעה הפוטנציאלית של התממשות סיכונים מהותיים שבהם נושאים לקוחות הגוף המוסדי, אשר יבוצעו על ידי כלל הגופים המוסדיים, כמקובל במערכות פיננסיות רבות בארץ ובעולם. במסגרת ההנחיה נקבעו, בין היתר, הנחיות לעניין ביצוע המבחן, חובת מינוי איש קשר לשם מתן מענה לנציגי הממונה על שוק ההון ביחס לסוגיות מקצועיות ככל שיעלו בעת ניתוח התוצאות וחובת דיווח לממונה על שוק ההון.

4.8 עמדות ממונה

4.8.1. ביום 14 ביולי 2015, פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה "חוזר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה ולהעברת כספים". מטרתה לשקף את עיקרי הממצאים שעלו בביקורת שנערכה בגופים המוסדיים לעניין נתוני חיסכון פנסיוני ולשקף את עמדת הממונה לגביהם.

4.8.2. ביום 8 במרס 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין ההוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות. בהתאם לעמדה במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה, בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את דמי הניהול שמשלם המשקיע המוסדי, במישורין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.

4.8.3. ביום 9 בפברואר 2015, פורסמה עמדת ממונה שעניינה ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המפרט את הממצאים העיקריים, תוך פירוט מקרים של יישום חסר ויישום ראוי אשר נתגלו במהלך הביקורת, בין השאר, בנושאים הבאים: התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון, עקרונות לניהול חשבונות נאמנות וסוגי חשבונות נאמנות

4.8.4. ביום 18 בינואר 2015 פרסם המפקח עמדת ממונה שעניינה תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון, לפיה נמצא בבחינה שנערכה כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לעמדת הממונה, תשלום דמי עמילות באופן האמור, אשר מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול.

ביום 30 במרס 2015 פרסם המפקח הבהרה לעמדה, לפיה תשלום דמי עמילות באופן שיוצר העדפה מובנית של האינטרס האישי של בעל הרישיון על-פני האינטרס של הלקוח לשלם דמי ניהול נמוכים,

מהווה הפרה של החובות המוטלות על החברה המנהלת בכל הקשור למתן שירותים לעמיתים ולשאר תפקידי הגוף המוסדי, וכי על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח לפעול באופן מידי לשם תיקון החוזים שמסדירים את תשלום דמי העמילות באופן שעולה בקנה אחד עם ההוראות וכי לא ניתן לחתום על הסכמים חדשים באופן שמנוגד להוראות. יחד עם זאת, ציינה המפקחת, כי אין בעמדה כדי למנוע מחברה לקבוע דמי ניהול דיפרנציאליים עד לתקרה הקבועה בדין וכי אין בכוונתה להפעיל את סמכויות האכיפה כלפי הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח ביחס ללקוחות קיימים וביחס ללקוחות שצורפו בתקופה הסמוכה לאחר פרסום העמדה. ביום 24 ביוני 2015 הוגשה על-ידי התאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ, לבית המשפט המחוזי בתל אביב, המרצת פתיחה, במסגרתה מתבקש בית המשפט להצהיר ולקבוע, כי תגמול הנגזר מדמי ניהול כשלעצמו אינו אסור על-פי דין וכן כי אין ולא היה בעצם התקשרותם של הגופים המוסדיים בהסכמים הכוללים תגמול הנגזר מדמי ניהול משום הפרה של חובה כלשהי על-ידי הגופים המוסדיים.

4.9. טיוטת עמדת ממונה

4.9.1. ביום 11 ביוני 2015 פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית בנוגע לפרשנות סעיף 25(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 שעניינה איסור העברה לאחר של זכויות עמית בקופת גמל, אשר מטרתה להבהיר את אופן יישום הוראות הסעיף. הטיוטה מבקשת לקבוע כי האיסור אינו חל במשיכה מחשבון קופת גמל של חסוי שמונה לרכושו אפטרופוס, על ידי אותו אפטרופוס לחשבון על שם החסוי, ובלבד שבית המשפט שמינה את האפטרופוס לא הגביל את סמכויותיו באופן שנאסר עליו לבצע פעולה כאמור. כמו כן, האיסור אינו חל בכל מקרה שבו מונה נאמן על נכסי עמית בפשיטת רגל. כמו כן, הטיוטה מבקשת לקבוע כי האיסור חל בכל מקרה של העברת כספים מחשבון בקופת גמל למי שאינו העמית באותו החשבון, למעט העברת כספים לנושה במסגרת מימוש שעבוד שנעשה לטובתו והעברה או שעבוד אחרים הנעשים בהתאם להוראות שקבע השר.

5. תיאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.14	הפקדות	משיכות	העברות נטו	הכנסות נטו	יתרת הקופה ליום 30.09.15
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי 2	69,457	4,596	2,615	(27)	(1,126)	70,285
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי 2	65,403	920	1,614	4,748	(970)	68,487
הראל - דקל	90,847	-	50,435	-	1,172	41,584
סה"כ	225,707	5,516	54,664	4,721	(924)	180,356
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל עתידית						
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי	1,688,625	48,332	32,637	(42,172)	8,535	1,670,683
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כהלכה	22,866	2,014	456	311	(254)	24,481
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל אג"ח	5,506	635	73	1,109	(61)	7,116
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)	424,368	20,662	13,175	(13,005)	1,974	420,824
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי	1,293,480	117,762	40,734	(53,066)	3,814	1,321,256
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כהלכה	48,792	11,109	1,866	997	(870)	58,162
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות אג"ח	4,900	576	408	(395)	(51)	4,622
סה"כ	3,488,537	201,090	89,349	(106,221)	13,087	3,507,144
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	3,714,244	206,606	144,013	(101,500)	12,163	3,687,500

היקף הנכסים המנוהלים קטן במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, בהיקף של כ- 27 מיליוני ש"ח, קיטון של כ- 0.72%.

הקיטון בהיקף הנכסים נבע מצבירה שלילית בקיזוז רווחי תשואה בקופות.

תשואות שהשיגו קופות הגמל בשנת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - ספטמבר 2015 באחוזים
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי 2	(0.71)
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי 2	(0.59)
הראל - דקל	(0.27)
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל עתידית	
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כללי	0.98
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל כהלכה	0.22
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל אג"ח	(0.51)
הראל גילעד גמל - מסלול הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)	1.16
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כללי	0.89
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות כהלכה	(0.18)
הראל גילעד השתלמות - מסלול הראל גילעד השתלמות אג"ח	(0.80)

6. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

7. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר החשיפה להתחייבויות תלויות".

8. תיאור אופן ניהול החברה

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

9. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

תאריך: 19 בנובמבר, 2015

הצהרה (certification)

אני, חגית ציטיאט-לויין מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 בנובמבר 2015

חגית ציטיאט-לויין, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 בנובמבר 2015

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל עתידית קופות גמל בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2015
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

3	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
10	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
11	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל עתידית קופות גמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2015 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין

רואי חשבון

19 בנובמבר 2015

31 בדצמבר		30 בספטמבר		ביאור	
2014	2014	2015	2015		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
45	-	82			נכסים
-	-	7			נכסי מיסים נדחים
4,045	2,517	2,446			נכסי מיסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
7,764	7,046	9,510		9	השקעות פיננסיות
					נכסי חוב סחירים
993	1,768	516			מזומנים ושווי מזומנים
12,847	11,331	12,561			סך כל הנכסים
				5	הון
2,090	2,090	2,804			הון מניות
5,656	5,656	6,542			פרמיה על מניות
1,600	-	-			תקבולים על חשבון מניות
(22)	49	(40)			קרנות הון
757	729	810			עודפים
10,081	8,524	10,116			סך כל ההון
					התחייבויות
48	49	-			התחייבויות בגין מיסים שוטפים
2,718	2,758	2,445			זכאים ויתרות זכות
2,766	2,807	2,445			סך כל ההתחייבויות
12,847	11,331	12,561			סך כל ההון וההתחייבויות
רם גבל	חגית ציטיאט לוי	מישל סיבוני			
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון			

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 19 בנובמבר 2015

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור	
	2014	2015	2014	2015		
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח		
1,746	418	380	1,285	1,189	6	הכנסות
26,162	5,644	6,710	18,480	20,412		דמי ניהול מקופות גמל
(26,162)	(5,644)	(6,710)	(18,480)	(20,412)		דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
1,746	418	380	1,285	1,189		
53	19	40	35	3		רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
91	21	23	64	76		הכנסות אחרות
1,890	458	443	1,384	1,268		סך כל ההכנסות
693	205	128	558	384		הוצאות
969	203	248	689	771		עמלות
60	1	(3)	18	14		הנהלה וכלליות
1,722	409	373	1,265	1,169		מימון
168	49	70	119	99		סך כל ההוצאות
(99)	(35)	(27)	(78)	(46)	7	רווח לפני מסים על הכנסה
69	14	43	41	53		מסים על הכנסה
						רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2014	2015	2014	2015	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
69	14	43	41	53	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר
					שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת
					הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח
					והפסד
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים
(64)	22	(54)	29	(44)	פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים
					פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(32)	(1)	(5)	(11)	15	שהועבר לדוח רווח והפסד
					מסים על הכנסה בגין פריטי רווח
					כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
					במסגרת הרווח הכולל הועברו או
36	(8)	22	(7)	11	יועברו לרווח והפסד
					7
					סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר
					לתקופה, שלאחר ההכרה לראשונה
					במסגרת הרווח הכולל הועבר או
					יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
(60)	13	(37)	11	(18)	
9	27	6	52	35	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח			
10,081	757	(22)	1,600	5,656	2,090	
53	53	-	-	-	-	
(44)	-	(44)	-	-	-	
15	-	15	-	-	-	
11	-	11	-	-	-	
(18)	-	(18)	-	-	-	
1,600	-	-	-	886	714	
(1,600)	-	-	(1,600)	-	-	
10,116	810	(40)	-	6,542	2,804	

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 1 בינואר 2015

רווח לתקופה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
 שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
 שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
 מסים על הכנסה המתאימים לרכיבים של רווח כולל אחר
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון:
 הנפקת מניות
 תקבולים על חשבון מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח		
8,472	688	38	5,656	2,090	
41	41	-	-	-	-
29	-	29	-	-	-
(11)	-	(11)	-	-	-
(7)	-	(7)	-	-	-
11	-	11	-	-	-
8,524	729	49	5,656	2,090	

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 1 בינואר 2014

רווח לתקופה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
 שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
 שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
 מסים על הכנסה המתאימים לרכיבים של רווח כולל אחר
סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)				
יתרה ליום 1 ביולי 2015				
2,804	6,542	(3)	767	10,110
-	-	-	43	43
רווח לתקופה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
-	-	(54)	-	(54)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	-	(5)	-	(5)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	-	22	-	22
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	-	(37)	-	(37)
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס				
2,804	6,542	(40)	810	10,116
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015				
הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)				
יתרה ליום 1 ביולי 2014				
2,090	5,656	36	715	8,497
-	-	-	14	14
רווח לתקופה רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
-	-	22	-	22
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	-	(1)	-	(1)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	-	(8)	-	(8)
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	-	13	-	13
סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס				
2,090	5,656	49	729	8,524
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014				

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)						
8,472	688	38	-	5,656	2,090	יתרה ליום 1 בינואר 2014
69	69	-	-	-	-	רווח לשנה
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:						
(64)	-	(64)	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(32)	-	(32)	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
36	-	36	-	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(60)	-	(60)	-	-	-	סך כל ההפסד הכולל האחר לשנה, נטו ממס
עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון:						
1,600	-	-	1,600	-	-	תקבולים על חשבון מניות
10,081	757	(22)	1,600	5,656	2,090	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2014	2015	2014	2015	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
69	14	43	41	53	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
(39)	(19)	(40)	(25)	(1)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: רווחים נטו מהשקעות פיננסיות: נכסי חוב סחירים
99	35	27	78	46	הוצאות מיסים על הכנסה
60	16	(13)	53	45	
(715)	(15)	102	813	1,599	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: שינוי בחייבים ויתרות חובה
(1,719)	21	(328)	(1,679)	(273)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(2,434)	6	(226)	(866)	1,326	
(85)	(7)	(29)	(61)	(127)	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה: מסים ששולמו
(2,390)	29	(225)	(833)	1,297	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
190	34	80	119	134	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה ריבית שהתקבלה
148	842	278	1,037	(1,908)	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
338	876	358	1,156	(1,774)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
1,600	-	-	-	-	תזרימי מזומנים מפעילות מימון תקבולים על חשבון מניות
(452)	905	133	323	(477)	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
1,445	863	383	1,445	993	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
993	1,768	516	1,768	516	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא אבא הילל סילבר 3, רמת גן. החברה הוקמה בשנת 1999 והינה חברה בת בבעלות מלאה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - "חברה אס"), שהינה חברה בשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם הסופית").

(2) החברה מנהלת שלש קופות גמל במסגרתן עשרה מסלולים, כמפורט להלן:

▪ הראל - דקל קופה לדמי מחלה (להלן - "הראל - דקל").

▪ הראל גילעד גמל מסלולית:

- הראל גילעד גמל כללי⁽⁴⁾.

- הראל גילעד גמל כללי 2.

- הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) (להלן - "הראל גילעד גמל ניב")⁽⁴⁾.

- הראל גילעד גמל כהלכה⁽⁴⁾.

- הראל גילעד גמל אג"ח⁽⁴⁾.

▪ הראל גילעד השתלמות מסלולית:

- הראל גילעד השתלמות כללי⁽⁴⁾.

- הראל גילעד השתלמות כללי 2.

- הראל גילעד השתלמות כהלכה⁽⁴⁾.

- הראל גילעד השתלמות אג"ח⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ מנוהל על ידי החברה עבור הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח").

ב. שינויים מבניים בחברה ובקופות

ביום 28 ביוני 2015 התקבל אישור של דירקטוריון החברה ודירקטוריון הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "הראל גמל") למיזוגה של החברה לתוך הראל גמל תוך חיסולה ללא פירוק. ביצוע המיזוג כפוף לאישור בית המשפט וכן לקבלת אישורים נדרשים מאת הממונה על שוק ההון במשרד האוצר, רשם החברות ורשות המסים.

במסגרת מיזוג החברות ימוזגו קופות הגמל בהתאם לפירוט להלן:

- הראל גילעד גמל תמוזג, מיזוג טכני, לתוך הראל עצמה תעוז, קופה בניהול הראל גמל, ותנוהל על ידי הראל גמל.
- הראל גילעד השתלמות תמוזג, מיזוג טכני, לתוך הראל השתלמות, קופה בניהול הראל גמל, ותנוהל על ידי הראל גמל.
- קופת הראל - דקל, תנוהל על ידי הראל גמל.

השלמת המיזוג הינה בבחינת מידע צופה פני עתיד, אשר התקיימותו תלויה בהתקיימות התנאים האמורים לעיל, ועל כן אין ודאות לגבי השלמתו בפועל של המיזוג ומועד ההשלמה, אשר ככל שיבוצע צפוי להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

ג. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 בנובמבר 2015.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

א. הנפקת מניות

בחודש פברואר 2015 הונפקו 713,271 מניות בעלות 1 ש"ח ע.ג. בתמורה ל- 1,600 אלפי ש"ח, אשר התקבלו במהלך שנת 2014.

ב. ניהול דרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליים 30 בספטמבר		
2014	2015	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000		הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
1,308		הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון
8,692		הפרש
6,954		ההפרש הנדרש להשלמה למועד הדיווח
10,000	10,000	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
10,081	10,116	הון עצמי קיים
81	116	עודף

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל**א. שיעור דמי ניהול**

החברה רשאית על פי דין לגבות דמי ניהול בשיעורים הבאים:

קופות גמל	קופות גמל
קרנות השתלמות וקופת גמל לדמי מחלה	קופות גמל
עד 2% לשנה מהצבירה	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות

ב. שינויים בחישוב דמי הניהול

ביום 27 באפריל 2015 פורסם חוזר שעניינו "דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי". מטרת החוזר הינה לקבוע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. מועד תחילת הוראות החוזר הינו ביום 1 בינואר 2016.

ביאור 7 - מסים על הכנסה**עדכון שיעורי מס רווח ומס שכר**

ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף המפחית את שיעור מס ערך מוסף ב-1% כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 באוקטובר 2015. כצעד משלים לעדכון מס ערך מוסף כאמור, ביום 12 באוקטובר אישרה מליאת הכנסת את הצו הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים ירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. הצו יחול בשנת המס 2015 לגבי השכר המשולם בעד עבודה בחודש אוקטובר 2015 ואילך ולגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו. לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי ירד מ-37.71% ל-37.58% בשנת 2015 ול-37.18% משנת 2016 ואילך. למועד הדיווח, טרם הושלם הליך עדכון החקיקה ולפיכך טרם עודכנו מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים. השינוי בשיעור מס הרווח שנחקק לאחר מועד הדיווח, לא קיבל ביטוי במדידת יתרות מסים נדחים בדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2015, השינויים כאמור יבואו לידי ביטוי במדידתם בדוחות הכספיים בתקופת הדיווח הבאה. השינוי בשיעור מס הרווח, כאמור לעיל, לא צפויה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל ו/או על ההון העצמי של החברה.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לבאור 20 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים.

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 18 בנובמבר 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (1) עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר. הסיום הצפוי לפרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016.

במהלך יישום הפרויקט עד לשלב זה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ג. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרקי זמן קצרים כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ד. ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונית בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014. התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבוניתיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) בחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבוניתיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות היו בתוקף עד ליום 31 במרס 2015.

ביום 29 במרס 2015 פורסם מסמך "הוראות השעה בנוגע למשיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל". במסגרת המסמך נקבע, כי תוקפן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונית בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014, המאפשרות משיכת כספי תגמולים מחשבונו של עמית בקופת גמל בסכום חד פעמי (משיכה כדן ללא מיסוי) מחשבונות קטנים, בהתאם להוראות הוראת השעה, מוארך עד ליום 30 ביוני 2015 והיא תפקע ביום 1 ביולי 2015.

ביום 6 באוגוסט 2015 פורסם תיקון 12 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשע"ה 2015 לפיו סעיף 23 לחוק יתוקן כך שעמיתים שסך הכספים בחשבוניתיהם אינו עולה על 8,000 ש"ח יוכלו למשוך את הכספים. בהתאם לתיקון, השר באישור הועדה יקבע את התנאים, המועדים והתנאים למשיכה כאמור.

ביום 24 בספטמבר פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(סכומים קטנים), התשע"ו - 2015 הקובעת הוראות לעניין התנאים למשיכת הכספים. כמו כן, הטיטה מבקשת לקבוע כי חברה מנהלת של קופת גמל מורשית כאמור תשלח הודעה לעמיתים הזכאים למשוך את כספם בהתאם להוראות החוק בדבר זכאותם ומשמעותות הותרת הכספים בקופה לעניין תשלום דמי ניהול.